

og netop under den ærede Ordsrørsers Indflydelse, har reist, som jeg har paapeget, den ene Fordring efter den anden, havde jeg dog aldrig tænkt mig Muligheden af, at denne Fordring kunde blive reist under den samme Janebærers Ansørelse, og jeg skal sige hvorfor. Grunden er den, at den ærede Ordsrører dengang, da Valgmenighedsloven var for, stod paa et ganske andet Standpunkt og saa skarpt paa det Standpunkt som ingen Anden i denne Sal. Det var i Samlingen 1867—68, da Valgmenighedsloven af 15de Mai 1868 var under Forhandling. Da gjorde det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds det til en Betingelse for, at han kunde gaa ind paa Valgmenighedsloven, at det udtrykkeligt blev indsat i denne Lov, at Valgmenighederne selv ene skulde lønne deres Præster (Hør). Det ærede Medlem gjorde det til en Betingelse, og da den daværende Kultusminister udtalte, at det var en Selvfølge, saa sagde det ærede Medlem, ja, det er ikke nok, jeg vil udtrykkelig have det indført i Loven. Og hvad skete saa? Ved Sagens 3die Behandling stillede det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) Forslag om, at det skulde ind som Betingelse i Valgmenighedsloven. Dette Forslag blev vedtaget, og det gjorde, at Loven gik igjennem. Nu stilles op under denne Sag, som aldeles ikke vedrører Valgmenighederne, men i hvilken man stedse har været enig om, at den kun vedrører en Omordning af de Lønninger, der hidtil have været udbredede af de til Sognepræsteembederne henlagte Midler, at netop det modsatte Princip skal indføres som Betingelse for Loven, det modsatte Princip af det, man udtrykkelig krævede under Valgmenighedslovens Behandling. Nei, mine Herrer!, saaledes bærer man sig ikke ad, naar man vil have en Sag gennemført. Saa opstiller man sine Krav, og saa bliver man staaende derved, og saa siger man til Enhver, der vil vise Smødelommen: Tak skal Du have, nu har jeg naaet, hvad jeg vilde, og nu skal jeg gjøre Mit til, at andre Gindringer fjernes. Man stiller sig ikke omvendt saaledes, at hvergang Sagen foreligger, og man kan naae, hvad man tidligere vilde, opstiller man yderligere Krav, sifter paa, at saa faar man Intet. Jeg skal derfor mine Herrer! tillade mig her at nedlægge en Indsigelse mod, at det er en smødelommende Optræden, som iaar er viist fra Flertallets og Ordsrørers Side, og jeg skal, saaledes som jeg hidtil har gjort, stemme for Regeringens Forslag. Skulde den Tid komme, da jeg kan faae en Lov med de Principer, som vare neblagte i sin Tid i det Lovforslag, som er blevet omtalt af det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds (Schjorring), da skal jeg ogsaa stemme for denne Lov, netop for at faae Sagen afgjort med de Forbedringer i Tilstanden, som indeholdes i begge Lovforslag.

S. Jørgensen: Det er ganske vist ikke

behageligt Nar ud og Nar ind at blive ved at arbejde paa et Lovforslag uden at have nogen Udfigt til at faae det vedtaget. Efter de Udtalelser, der ere komne fra den høitærede Minister, er der saaledes ingen Grund til at tro, at vi kunne faae den foreliggende Sag endt i denne Samling; thi det er jo Mindretallet, den ærede Minister vil forhandle med, og ikke Flertallet. Det forekommer mig dog, at naar han vil komme Nogen imøde, saa maa det være Flertallet. Imidlertid maa vi træste os med, at varer det længe, inden vi faae en Sag som den foreliggende vedtagen, saa kommer der dog altid noget Nyt frem, og hvis vi havde faaet noget af de tidligere Lovforslag om denne Sag ført igjennem, tror jeg, at det vilde have vaakt alvorlig Misbilligelse paa mange Steder. Nu se vi, at Udvalget er kommet ind paa Spørgsmaalet om samtidig Aflysning af Offret, og det, finder jeg, er godt, idet saadanne Kommuner, der skulle vedblive at offre maaffe mange Nar, efterat Nabokommunen havde ophørt dermed, vilde have været meget misfornøjede med, om Sligt var blevet vedtaget. Hvad Valgmenighederne angaar, da har den ærede sidste Taler talt meget imod, at Flertallet er kommet frem med denne Sag. Det ærede Medlem maa imidlertid huske paa, at Liberne forandre sig, og at dette Thing er meget forandret, siden Loven af 1868 udkom. Det ærede Medlem kan ogsaa være overbevist om, at hvis det foreliggende Lovforslag skal behandles her i ret mange Nar endnu, vil der gjøre sig ganske andre Fordringer gjældende end hidtil. Jeg vil sige, at jeg kunde have ønsket en anden Fremgangsmaade end den, man her har foreslaet. Jeg vilde ønske, at Præstelønningerne vare blevne lidt mere bevægelige, nemlig saaledes, at det Menighedsmedlem, som løste Sognebaand, kunde tage Noget af Lønnen med sig til den Præst, til hvem han løste Sognebaand. Derved vilde vi da ogsaa i Birteligheden komme de Medlemmer imøde, som sige, at Præsten ikke er Statsembedsmand som andre Embedsmand; thi hvad man i saa Fald gjorde med Hensyn til Præsten, kan man jo ikke gjøre ved de andre Embedsmand. Jeg holder af den Sætning, at en Arbejder er sin Løn værd, og jeg skal gjerne være med til at give Præsterne en ordentlig Løn; men naar en Del Menighedsmedlemmer tager fra ham, saa finder jeg det ogsaa rigtigt, at der sker en Indskrænkning i hans Indtægt. Den Mening, der er kommen til orde, at Flertallet her ikke skulde ville give

Rettelser.

Sp. 2451, S. 16 f. u. udgaar: „at“.

— 2452, S. 23 f. u.: „Udvalget“ læs: „Udvalgets Betænkning“.